

> Retouradres Postbus 16169 2500 BD Den Haag

t.a.v.

**DG Vastgoed en
Bedrijfsvoering Rijk**
Bureau DG

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 16169
2500 BD Den Haag
www.rijksvastgoedbedrijf.nl

Contactpersoon
Omgevingsmanager

Datum 28 mei 2025
Betreft Beantwoording brief over renovatie Paleis van Justitie

BTW nummer
NL8563.05.765.B.01

KVK nummer
65890604

IBAN
NL75 INGB 0705 0026 24

BIC
INGBNL2A

Geachte,

Dank voor uw brief over de renovatie van het Paleis van Justitie (PvJ) Den Haag, ontvangen op 15 april 2025. We begrijpen dat u zich ongerust maakt over de leefbaarheid in uw straat en uw woning. Wij nemen uw zorgen serieus en hebben daarom onder andere een klankbordgroep opgericht. In deze klankbordgroep informeren we omwonenden over de verbouwingsplannen. Ook halen we de belangen en behoeften uit de omgeving op om te bekijken hoe we in de besluitvorming over de renovatie rekening kunnen houden met de belangen van de burens.

Wij vinden het spijtig dat u onze inspanningen als niet voldoende ervaart en we begrijpen uit uw brief dat er bij u vragen leven. Daar zullen we in deze reactie antwoord op geven.

U richt uw brief aan mevrouw Van der Brugge-Wolring (directeur-generaal Rijksvastgoedbedrijf - RVB) en de heer Naves (voorzitter Raad voor de rechtspraak). Gezien de inhoudelijke betrokkenheid bij het project zijn ondergetekenden gevraagd om uw brief te beantwoorden. De reactie is afgestemd met mevrouw Van der Brugge-Wolring en de heer Naves. Ook is de stuurgroep van de renovatie geïnformeerd, waardoor alle opdrachtgevers¹ van de renovatie op de hoogte zijn van uw brief en dit antwoord.

Inhoudelijke reactie op uw brief

In uw brief beschrijft u helder wat uw bezwaren zijn tegen de renovatieplannen. In bijlage 1 gaan we uitgebreid in op uw brief. Voordat we dat in detail doen, reageren we hier direct onder graag op uw belangrijkste twee bezwaren:

1. Voorgenomen uitbouw aan de achterzijde
2. De duur van de verbouwing en de overlast die dat mogelijk geeft

¹ Opdrachtgevers renovatie Paleis van Justitie Den Haag: Raad voor de rechtspraak, Openbaar Ministerie en ministerie van Justitie en Veiligheid.

Datum
28 mei 2025

Ad 1. Uitbouw aan de achterzijde

In de klankbordgroepen is verschillende keren gesproken over de voorgenomen uitbouw aan de achterzijde van het Paleis van Justitie. De directe burens aan de Adelheidstraat gaven toen al aan hier zorgen over te hebben. Hoewel de duur en impact van het aanbrengen van de uitbouw op het gebied van bouwoverlast en bouwtijd relatief beperkt zijn, komt het Paleis van Justitie wel dichterbij op de achtergevels van de burens aan de Adelheidstraat te staan. In uw brief geeft u aan wat uw zorgen en bezwaren daartegen zijn.

In het project is onderzocht of het wegnemen van één of meer van de uitbouwen mogelijk is. Er zijn diverse scenario's bekeken, maar het wegnemen van een uitbouw aan de achterzijde blijkt niet mogelijk (zie ook Terugkoppeling stuurgroep van 17 juni 2024 op de projectwebsite).

Helaas zijn de maatschappelijke ontwikkelingen zodanig dat de rechtspraak wordt geconfronteerd met een toename van dreiging. We voelen ons vanzelfsprekend verantwoordelijk voor het borgen van een veilige omgeving voor rechters, officieren van justitie, medewerkers, advocaten, procespartijen en bezoekers. Hierdoor zijn in gerechtsgebouwen tal van (nieuwe) veiligheidsmaatregelen noodzakelijk. Een aantal daarvan heeft ook effect op het gebruik van de ruimte van het gebouw. Een van de maatregelen die extra ruimte vraagt, is een gangenstelsel achter de rechtszalen om te zorgen voor een veilige doorgang voor magistraten. Ook het wachtgebied bij de zalen moet om veiligheidsredenen ruim genoeg zijn.

Er is ook bekeken of de uitbouw aan de voorkant van het gebouw zou kunnen komen. Dit biedt helaas geen oplossing. De bestaande gebouwstructuur, eigendomsverhoudingen, aanrijdbeveiliging en de omliggende wegen maken dit plan onmogelijk. Daarbij hebben we in de klankbordgroep bijeenkomsten (zie verslag van 22 mei 2024 en terugkoppeling stuurgroep 17 juni 2024) laten zien dat we ook tegemoet moeten komen aan wensen van de omwonenden: minder inkijk/meer privacy door een gesloten gevelvlak en meer groen dan nu door het toevoegen van 6 bomen op het parkeerterrein en extra groen in het grote venster aan de Adelheidstraat zijde. Ook kijken we hoe we de overlast van de bouw van de uitbouwen kunnen verminderen door de keuze van de bouwmethode. Hierover hebben we in de klankbordgroep van 20 november 2024 een presentatie gegeven.

Ad 2. De duur van de verbouwing en de overlast die dat mogelijk geeft

Een andere belangrijke zorg en bezwaar die u in uw brief noemt, gaat over de duur van de verbouwing en de mate van overlast tijdens de renovatie. Dit is vanaf het begin af aan een belangrijk gespreksonderwerp geweest met de burens. Om die reden hebben we diverse verkenningen/onderzoeken gedaan om te zien hoe we de overlast kunnen beperken of beheersen.

Beperken scope renovatie

We hebben bekeken of we het ambitieniveau van renovatie konden verkleinen. We hebben nog eens vastgesteld of wat we in eerste instantie bedacht hadden wel echt nodig is. Het verkleinen van de scope van de verbouwing biedt voordelen voor zowel de impact van de verbouwing op omwonenden als de paleisgebruikers.

Datum
28 mei 2025

Het Paleis van Justitie Den Haag is ruim 40 jaar oud en daarmee aan het einde van zijn technische en functionele levensduur. Een grootschalige renovatie is de enige mogelijkheid om het gebouw te laten voldoen aan de huidige eisen en standaarden op het gebied van veiligheid, Arbo-wetgeving, gezond binnenklimaat, integrale toegankelijkheid, duurzaamheid en energieprestaties. Op dit moment voldoet het gebouw bovendien niet aan de (huidige) veiligheidseisen voor zowel publiek als magistraten. Door de staat van het gebouw worden op allerlei vlakken bovendien veel problemen ervaren. Een grootschalige verbouwing van het gehele complex is daarom noodzakelijk.

Alternatieve locaties

Om de overlast voor zowel omwonenden en paleisgebruikers te verkleinen zou het kunnen helpen om het Paleis van Justitie in één keer te verbouwen en niet in fasen. Daarom is door het Rijksvastgoedbedrijf onderzocht of er op aanzienlijke termijn een alternatieve locatie voor het Paleis van Justitie in Den Haag beschikbaar is of komt, die voldoet aan de minimale eisen die worden gesteld aan een gerechtsgebouw.

Er is zowel gekeken naar een tijdelijke locatie voor het zittingszalengebied, als naar een definitieve nieuwe locatie voor het hele Paleis van Justitie. Een tijdelijke locatie voor het zittingszalengebied kan ervoor zorgen dat de zittingen ergens anders kunnen plaatsvinden zodat er sneller en in minder fasen verbouwd kan worden. Wanneer het Paleis van Justitie permanent naar een andere locatie zou verhuizen, zal het huidige gebouw niet in stand blijven als gerechtsgebouw. De volgende vraag is welke ontwikkeling er daarvoor op het huidige plot in de plaats zou komen en welke overlast dat met zich mee zou brengen voor omwonenden.

Helaas blijkt in Den Haag binnen afzienbare tijd geen plot en/of pand beschikbaar dat als haalbare tijdelijke of permanente locatie voor het Paleis van Justitie zou kunnen dienen.

Overlast voor omwonenden

U heeft ons in het kader van de overlast ook gewezen op het feit dat het minimaliseren van de overlast voor omwonenden niet als zelfstandige kritische succesfactor is opgenomen in het project. We komen hier in het vervolg van deze brief op terug, maar vinden het belangrijk om aan te geven dat de belangen van de omgeving in elke stuurgroep op de agenda staan en worden meegewogen. We hebben hierover afspraken gemaakt met de klankbordgroep. Daarnaast kunnen we de mate van overlast meenemen als één van de criteria in de aanbesteding voor de bouwwerkzaamheden en gunning voor een aannemer (in 2026/2027). Toch zal er altijd een afweging gemaakt worden tussen alle betrokken belangen, waaronder overlast voor gebruikers, omwonenden, veiligheid en de kosten van het nemen van maatregelen. Daarnaast zullen we in de stuurgroep nogmaals bespreken of er een methode of maatstaf is waarmee we de overlast die wordt veroorzaakt kunnen toetsen en meewegen in de besluitvorming.

We begrijpen dat u teleurgesteld bent dat we u niet tegemoet kunnen komen wat betreft het schrappen van de uitbouw en de duur van de verbouwing. Dat heeft niet te maken met een gebrek aan bereidheid om u tegemoet te komen, het blijkt praktisch niet mogelijk om dit te doen. Ofwel omdat er geen alternatieve locatie voorhanden is, ofwel omdat we een verantwoordelijkheid hebben om een veilige

omgeving voor rechters, officieren van justitie, medewerkers, advocaten en bezoekers te verzorgen.

Datum
28 mei 2025

We hebben geprobeerd u op andere punten tegemoet te komen. In een aantal gevallen met positief resultaat. Onderstaand een overzicht van ondernomen acties en resultaten sinds uw vorige brief van november 2023.

Acties voor omwonenden

1. Op 15 december 2023, na de schriftelijke beantwoording van de eerste brief, zijn wij bij u langs geweest om de zorgen uit uw brief te bespreken. Hierbij was een vertegenwoordiger van de stuurgroep aanwezig, de omgevingsmanager, projectmanager RVB en programmamanager Paleis van Justitie. Uw brief uit 2023 en het hierboven genoemde bezoek, waren de directe aanleiding om een aparte klankbordgroep op te richten voor de directe burenen. De eerste bijeenkomst vond plaats op 4 maart 2024.
2. Na het opleveren van het Voorontwerp (VO) in februari 2024 bleek dat de kosten voor de uitvoering van dit ontwerp te hoog zouden worden. Tegelijkertijd waren door uw brief uit 2023 en de gesprekken die in de klankbordgroep hebben plaatsgevonden, de bezwaren en zorgen van de buurt goed inzichtelijk. In dit licht is een zogenoemde 'optimalisatiefase' ingelast. Tijdens dit optimalisatieonderzoek en op verzoek van omwonenden is in deze fase nogmaals goed gekeken naar het nut en de noodzaak van een verbouwing van deze omvang van het PvJ. Ook het nut en noodzaak voor het uitbouwen op het parkeerterrein is onderzocht. Er is daarnaast gekeken naar zaken als geluidsoverlast, bezonning en de logistiek rondom het PvJ om te zien of wij de burenen tegemoet kunnen komen. Dit heeft op een aantal onderdelen tot resultaat geleid. We hebben bijvoorbeeld maatregelen genomen om tegemoet te komen aan uw wensen voor meer groen en minder inkijk en meer privacy. In het klankbordgroep verslag van 22 mei 2024 staat precies wat we met u hebben besproken.
3. In de optimalisatiefase is door het Rijksvastgoedbedrijf bekeken of op aanzienlijke termijn een alternatieve locatie voor het Paleis van Justitie in Den Haag beschikbaar is of komt (zoals hierboven beschreven bij Ad.2). Er blijkt in Den Haag binnen afzienbare termijn tijd geen plot en/of pand beschikbaar dat voldoet aan de (minimale) eisen van een gerechtsgebouw van deze aard en omvang.
4. Op 4 maart, 22 mei, 20 november 2024 en 4 maart 2025 waren er gesprekken met de klankbordgroep met directe burenen. Daarnaast is er een bijeenkomst geweest voor de omgeving op 13 november 2024. Tijdens deze bijeenkomsten is uitgebreid ingegaan op o.a. de bezonning(sonderzoeken) en de door u gestelde vragen hierover. Ook hebben we gedeeld welke voorstellen zijn gedaan aan de stuurgroep om te zorgen voor meer bomen en meer privacy voor de achterburenen. De verslagen van deze bijeenkomsten zijn terug te vinden op de projectensite

van het Rijksvastgoedbedrijf.

Datum
28 mei 2025

5. Er is in deze periode ca. 10 keer schriftelijk contact (Whatsapp/e-mail) geweest tussen de burens en de omgevingsmanager om aanvullende vragen te beantwoorden waar mogelijk.
6. Er wordt door het RVB sinds 2024 inspanning geleverd om een passend alternatief te onderzoeken voor het expeditie verkeer. Zo onderzoeken wij o.a. de mogelijkheden om de steeg aan de Theresiastraat (tussen restaurants BLT en De Coterie) te gebruiken als tijdelijke toegang voor het bouwverkeer naar het parkeerterrein en/of om te gebruiken als locatie voor expeditie verkeer in de definitieve situatie. Het doel is om ervoor te zorgen dat door het verplaatsen van de expeditie er minder verkeer in uw straat zal zijn. Dat levert op de langere termijn een prettiger leefomgeving op.

Tot slot

Wij vinden het spijtig om te lezen dat het proces met de klankbordgroep met directe burens voor u voelt als een 'moetje' om uiteindelijk plannen waar eerder over besloten is door te voeren. In de stukken die zijn verstrekt in het kader van meerdere WOO verzoeken (in 2024 en 2025), hebben we geprobeerd te verduidelijken hoe het proces is gelopen vóór 2023. Daarnaast hebben we willen aantonen dat via het klankbordgroep proces, dat we de afgelopen 1,5 jaar met elkaar hebben doorlopen, het belang van de omwonenden daadwerkelijk mee is gewogen in besluitvorming in het project. In de integrale afweging van de belangen, heeft dat niet tot het gewenste resultaat geleid op de voor u zo belangrijke punten. Op andere punten is wel een aantal stappen gemaakt. Zo is voorgesteld om de omgeving van het Paleis van Justitie te vergroenen, kijken we naar het verplaatsen van de expeditie van het gebouw om in de nieuwe situatie te zorgen dat er minder verkeer zal zijn in uw straat en zorgen we voor maatregelen tegen inkijk en een aantrekkelijker achtergevel.

We hopen u met deze uitleg meer duidelijkheid te hebben gegeven en zullen met elkaar in gesprek blijven hoe we de situatie voor u en de andere omwonenden zo prettig mogelijk kunnen houden gegeven de situatie.

Met vriendelijke groet,
namens het project,

Projectmanager renovatie Paleis van Justitie
Den Haag

Programmamanager renovatie
Paleis van Justitie Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf

Raad voor de rechtspraak

Bijlagen:

- Bijlage 1: Inhoudelijke reacties RVB en Rvdr en correcties op de brief
- Bijlage 2: Zichtlijndiagrammen en perspectieven vanuit keukenraam Adelheidstraat 97
- Bijlage 3: Beantwoordingsbrief RVB en Rvdr aan burea PvJ (december 2023)

Bijlage 1: Inhoudelijke reacties RVB en Rvdr en correcties op de brief

Datum
28 mei 2025

Net als in onze antwoordbrief, verwijzen we in deze bijlage naar passages uit eerder verstrekte documenten, zoals de antwoordbrief die in december 2023 aan u verstuurd is (bijlage 3) of openbaar beschikbare verslagen van de klankbordgroep bijeenkomsten met directe burens, waar u onderdeel van uitmaakt. Ook verwijzen we naar de WOO verzoeken die in augustus 2024 en in april 2025 door u zijn gedaan.

1.1 Inhoudelijke reacties RVB en RvdR

Op een aantal onderwerpen die in de brief zijn aangedragen, willen wij inhoudelijk reageren. Een deel van deze reacties is een verwijzing naar een eerder verstrekt of openbaar beschikbaar document.

A. Moment van betrekken van de omwonenden Paleis van Justitie (PvJ)

U schrijft: *'Het PvJ heeft daar destijds (2021) afwijzend op gereageerd en pas in 2023 is er vanuit het RvB contact gezocht met de omwonenden, nadat alle besluiten al genomen waren.'*

Op het moment dat u voor het eerst contact zocht over de renovatie in 2021, zaten we nog in de verkenningsfase. Er was nog geen vastomlijnde opdracht geformuleerd aan een projectteam. Op het moment dat u contact zocht met de rechtbank, had de persoon die u mailde (iemand van communicatie van de Rechtbank) geen weet van een grootschalige renovatie. In 2022 is het project initiatie document vastgesteld en is het project gestart. Dit is ook terug te zien in de aan u verstrekte stukken naar aanleiding van uw WOO-verzoek (verstuurd op 6 mei jl.). Met de selectie van een architect en ontwerpvisie in 2023 is het ontwerp van het project gestart.

B. Bezinning - Tabel verklaring verschil 0-situaties tussen onderzoeken

We hebben, nadat u deze vraag al eerder tijdens de klankbordgroep bijeenkomst hebt gesteld, een controle op het ABT onderzoek laten uitvoeren en navraag gedaan bij Peutz over de verschillen in de bezonningsonderzoeken. ABT heeft haar onderzoek naar Peutz opgestuurd en van Peutz bevestigd gekregen dat het ABT onderzoek klopt. De eindresultaten van het bezonningsonderzoek vormen onderdeel van de BOPA vergunningsaanvraag en zal ter inzage worden gelegd. Zodra het onderzoek ter inzage komt, zullen we het ook op de projectwebsite zetten en zullen we u daarover apart informeren.

C. Bezinning – moment van onderzoeken

U schrijft: *'Wat ook opvalt is dat de bezonningsonderzoeken pas zijn uitgevoerd nadat door het RVB en de RvdR is besloten tot een verbouwing waarbij ook uitgebouwd wordt. Deze belangen van omwonenden zijn dus niet meegenomen in de besluitvorming rondom de verbouwing.'*

Een bezonningsonderzoek kun je pas uitvoeren op het moment dat er een ontwerp is van een massa, een volume van een gebouw. De tabel hieronder geeft een

Datum
28 mei 2025

tijdslijn van de fasen van het project renovatie PvJ tot nu toe. In het definitiedocument zijn eerste studies gedaan naar massa en volume (genaamd Principe ontwerp). Dit is slechts een eerste oefening, en niet 100% passend op de eisen aan het programma. Er is vervolgens tijdens de aanbesteding benadrukt dat het principe ontwerp niet maatgevend is, maar marktpartijen zelf nog met een ontwerpoplossing moeten komen. Dit is ook terug te lezen in de aanbestedingsleidraad die onderdeel is van het WOO besluit van 6 mei jl. Pas tijdens het ontwikkelen van het voorlopig ontwerp, werden de contouren van het gebouw goed inzichtelijk.

Tijdslijn project renovatie Paleis van Justitie Den Haag		
Fase	Product	periode
Initiatiefase gezamenlijke renovatie PvJ Den Haag (gebouwen P1 en P2)	Samenwerkingsovereenkomst J&V / Rvdr / OM (SOK)	2021
Definitiefase Renovatie / vernieuwbouw Complex PvJ	Definitiedocument gereed	mei-22
Aanbesteding ontwerpopdracht (Voorontwerp en Definitief Ontwerp)	Aanbestedingsleidraad	mei-22
	Ontwerpteam en ontwerpvisie geselecteerd	mrt-23
Voorontwerp (VO)	Opgestelde VO niet goedgekeurd ivm o.a. kostenniveau	mrt-24
Optimalisatie fase	Memo juridische analyse	jun-24
	Optimalisatiekeuzes door stuurgroep vastgesteld	jun-24
Definitief Ontwerp (DO) = huidige ontwerpfase	Definitief Ontwerp	zomer 2025 (planning)

D. Gevoel van in een fuik zwemmen

U schrijft: *'Deze wijze van plannen geeft ons het gevoel dat we een fuik in zwemmen'.*

Het is jammer dat er een gevoel van 'in een fuik zwemmen' aanwezig is. Door de grote complexiteit van het project, is er geen andere manier dan het project stap voor stap te plannen. Wij nemen u graag mee in die stappen door een constructief en langdurend gesprek met u aan te gaan. Juist een ingewikkeld ontwerptraject zoals deze, gaat uit van een iteratief proces waarbij stappen meermaals worden doorlopen om zo telkens tot een beter eindresultaat te komen op basis van de verkregen inzichten en feedback. Juist door het gesprek met elkaar aan te gaan, kan de invloed van de omgeving op zowel het wat als het hoe van het project meegenomen worden.

In de stuurgroep worden afwegingen met zorg en met inachtneming van alle belangen genomen. Het klopt wel dat het project steeds een stap verder komt en dat besluiten op een bepaald moment onomkeerbaar worden.

E. Beperken overlast omwonenden

U schrijft: *'Er wordt geen enkele garantie gegeven aan bewoners over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het beperken van overlast voor de omwonenden.'*

De vraag hoe overlast beperkt kan worden voor omwonenden wordt nu door het ontwerpend consortium en later door de aannemer onderzocht. We nemen u zoveel mogelijk mee en we hebben gesprekken gehad over jullie zorgen. Dit is gebeurd in de klankbordgroep bijeenkomsten op 20 november 2024 en 4 maart 2025 en ook terug te lezen in de verslagen hiervan. We hebben daar ook aangegeven dat jullie als omwonenden input kunnen leveren op de aanbestedingsleidraad t.z.t. die voor de bouwwerkzaamheden zal worden opgesteld.

F. Goed noaberschap

Wij zijn niet uit om ongelimiteerde overlast voor de omgeving, juist vanuit het proces met de klankbordgroep en goed noaberschap willen wij dit niet. We proberen de overlast waar mogelijk te beperken en waar er wel overlast is, en zoeken we naar een verdeling van de overlast tussen gebruikers en omwonenden, binnen de kaders dat de rechtspraak doorgang kan vinden en kosten beheersbaar zijn. Het belang van de omwonenden wordt daarbij nadrukkelijk meegewogen.

1.2 Correcties van fragmenten uit de ontvangen brief

Om misverstanden te voorkomen, zullen we als onderdeel van deze reactie ook een aantal zaken uit uw brief nuanceren of weerleggen.

1. Pagina 1, Inleiding, 2^e alinea:

U schrijft: *'Door het vasthouden aan dit criterium zullen alle besluiten die genomen moeten worden ten aanzien van overlast in het nadeel van de omwonenden uitvallen.'*

Dit is onjuist: Het is niet zo dat besluiten die genomen moeten worden in het nadeel van omwonenden uit zullen vallen. Er is, in overleg met de klankbordgroep, een afspraak gemaakt in de stuurgroep (zie verslag klankbordgroep 4 maart 2024 op de projectwebsite en verslag stuurgroep 18 april 2024 – via WOO verzoek in augustus 2024) over het meewegen van het belang van de omwonenden in dit project.

Daarbij: De kritische succesfactor (KSF) 6 waar hier aan gerefereerd wordt, heeft herkomst in het feit dat aan de binnenkant van het gebouw veel meer gebeurt aan werkzaamheden dan aan de buitenkant merkbaar zal zijn. Deze KSF is dus in een andere context ontstaan. Bij de omwonenden gaat het met name om geluid, stof, trillingen. Voor de paleisgebruikers gaat het daarnaast ook over veiligheid, continuïteit van rechtszaken, beschikbaarheid en bereikbaarheid van de zalen en kantoren, (het scheiden van) logistieke stromen van o.a. bezoekers, magistraten, gedetineerden en procespartijen en het borgen van ordentelijke, tijdige en betrouwbare rechtspraak.

Het beeld dat alle keuzes die gemaakt worden ten koste gaan van de omwonenden om de gebruikers van het PvJ te sparen, is nadrukkelijk niet aan de orde. Het beeld dat gebruikers nergens last van hebben tijdens de renovatie klopt ook niet, er vinden veel werkzaamheden plaats binnen en ook tijdens kantooruren. Met name voor de ruim 100.000 rechtszaken die jaarlijks in het Paleis van Justitie Den Haag worden afgewikkeld, ligt daar een uitdaging. De gebruikers hebben dus ook overlast. Deze proberen we ook te beperken als het gaat om het doorgaan van de zittingen.

2. Kopje 1, 3^e alinea:

U schrijft: *'Het RVB heeft echter verzuimd om in dit onderzoek de voorgenomen hoogbouw op de KC-locatie in Den Haag mee te nemen in het onderzoek.'*

Dit is onjuist: het 3D model van het omgevingsplanvolume (uit Omgevingsplan Juliana van Stolberglaan 1 – vastgesteld in 2024 door de gemeente Den Haag) op de voormalige locatie van het Koninklijk Conservatorium (KC) is wel meegenomen in het bezonningsonderzoek dat is uitgevoerd door ABT. Dit 3D model bestaat uit het nieuwe kantoor van de ANWB (dat nu gebouwd wordt) en het nog te ontwikkelen Rijkskantoor Juliana van Stolberglaan. Aangezien deze onderdeel zijn van een vastgesteld omgevingsplan, zijn ze als 'bestaande situatie' meegenomen in het 3D model van ABT. We hebben het in de klankbordgroep bijeenkomsten meerdere malen gehad over de bezonning.

3. Kopje 1, 5^e alinea:

U schrijft: *'Uit opgevraagde stuurgroepverslagen blijkt bovendien dat pas in het najaar van 2023 voor het eerst over de belangen van omwonenden is gesproken in de stuurgroep (de eerste stuurgroep heeft plaatsgevonden in 2017), vlak voor de eerste bijeenkomst van de klankbordgroep.'*

Dit is onjuist: Ondanks dat het niet letterlijk terugkomt in de verslagen van de stuurgroep, is er weldegelijk eerder over de omwonenden gesproken binnen het project. In 2022 is het project initiatie document vastgesteld en is het project gestart. Uit het definitiedocument blijkt dat er in 2022 gesproken is over het ontlasten van de Adelheidstraat wat betreft verkeer/ontsluiting. Dit document is middels het WOO besluit van 6 mei jl. aan u verstrekt.

4. Kopje 1, 6^e alinea:

U schrijft: *'Naast dat de bezonning voor ons een belangrijk aandachtspunt is, wordt door de uitbouwen aan de achterzijde het al aanwezige 'kokereffect' nog groter. Het zicht op de lucht is alleen nog mogelijk wanneer we recht omhoog kijken vanuit onze woonkamer of tuin'.*

We vinden het vervelend dat u het gevoel heeft om ingesloten te zijn en worden. In de klankbordgroep bijeenkomst van 4 maart 2025 is uw zorg hierover ook uitgesproken. We hebben inmiddels zichtlijndiagrammen en perspectieven laten maken om u een beter beeld te geven van wat er verandert aan uw zicht vanuit de grens keukenraam/tuindoor het ontwerp. U vindt deze diagrammen in bijlage 2.

5. Kopje 2, alinea 1:

U schrijft: *'Het RVB en de Rvdr gaan uit van een verbouwing in fasen. Dat is volgens hen noodzakelijk om het primaire proces van de rechtbank niet te verstoren.'*

Dit is onjuist: De meeste overlast zal binnen in het gebouw plaatsvinden. De fasen zijn nodig omdat we gaan verbouwen terwijl het Paleis van Justitie in bedrijf blijft. Het primaire proces van het Paleis van Justitie (en daarmee de rechtbank) wordt wel verstoord door de bouwwerkzaamheden. Dit is niet te voorkomen.

Datum
28 mei 2025

6. Kopje 2, alinea 2:

U schrijft: *'In de klankbordgroep bijeenkomsten wordt aangegeven dat er waarschijnlijk geen aannemer te vinden is die een prestatiecontract wil afsluiten voor de verbouwing met een maximale duur van 8 jaar.'*

Dit is onjuist: dit punt verdient extra uitleg. Door de grote complexiteit van dit bouwproject is ervoor gekozen om dit project traditioneel aan te besteden. Dit betekent dat dat de er geen geïntegreerd ontwerp-bouw-onderhoud contract is met één partij, maar per fase de opdracht wordt geformuleerd en uitgezet op de markt. Het animo van marktpartijen voor een geïntegreerd contract werd inderdaad laag ingeschat. Voor de huidige aanpak ligt dat op dit moment anders. We hebben hiertoe ook al een marktconsultatie uitgevoerd. Wij monitoren continu hoe we dit project in de markt kunnen zetten en we reageren op de actuele marktsituatie. Dit is nog steeds gaande en we hebben er daardoor vertrouwen in een geschikte marktpartij te vinden voor elke fase van de vernieuwbouw.

Bijlage 2: Perspectieven vanuit keukenraam Adelheidstraat 97

Datum
28 mei 2025

Perspectief vanuit rand keukenraam/tuin 97 - links

Huidige situatie

Ontwerp PvJ

Perspectief vanuit rand keukenraam/tuin 97 - midden

Huidige situatie

Ontwerp PvJ

Perspectief vanuit rand keukenraam/tuin 97 - rechts

Huidige situatie

Ontwerp PvJ